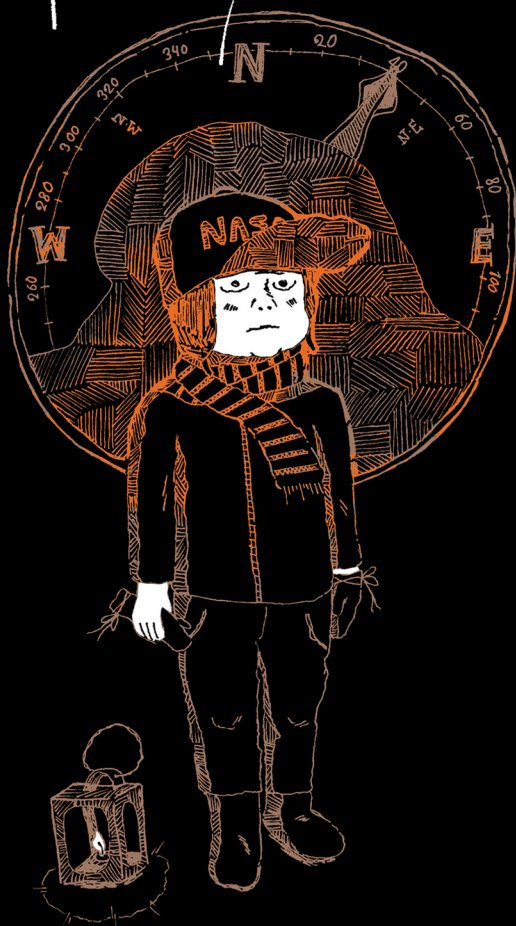

PASI PALONEN

Pauli Myyrä

© 2016 Pasi Palonen
www.paanpa.net

Kustantaja:
BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja:
BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-330-115-3

Johdanto

Marraskuu 2003

Hiekka tuntui polttavalta käsivartta vasten. Pauli nosti katseensa kohti taivaita. Repaleisten pilvikaistaleiden kullankeltainen loiste oli hiljalleen vaihtumassa likaisen vaaleanpunaiseksi, sitten asteittain takaisin siniharmaaksi. Lyhtykalat uivat nyt kehää taivaanrannassa.

Pauli yritti nousta, mutta hänen jalkansa olivat juuri nyt liian heikot niin suuriin ponnistuksiin. Löylyjen jälkeisen raukeuden mieleen tuova tunne hiveli häntä kauttaaltaan, osin kipeästi. Vaivoin hän sai noustua istuma-asentoon.

Päänsärky ilmaantui voimakkaasti ja sykäyksittäin, ja ajoittain hänen oli hyvin vaikea kohdistaa katsettaan. Veri maistui hänen kiiltävillä huulillaan.

Läheltä alkoi kuulua kimeää vaikerrusta. Hän kääntyi ympäri ja yritti kartoittaa katseellaan maastoa. Palanutta ruohikkoa, pudonneita oksia, kaatuneita puita.

Hän huomasi puoliksi palaneen poliisin ruumiin vieressä tönöttävän suuren kiven. Ääni kuului sen takaa.

Pauli lähti ryömimään pitkin käryvää maastoa,

ottaen kiinni ruohoryypäistä ja maahan iskeytyneistä kivenlohkareista. Tuuli kuljetti kiven takana lojuvan, ehkä pahoinkin loukkaantuneen, henkilön vaikeruksen yhä voimakkaampana hänen korviinsa.

Hän käytännössä näki sen ääniaallot ympäröivässä ilmassa. Pian valitus alkoi sekoittua Paulin yhä kasvavaan astmaiseen huohotukseen. Hän tajusi, ettei ollut hengittänyt jokapäiväistä lääkeannostaan ainakaan pariin–kolmeen päivään.

Kivi oli nyt hänen edessään. Hänen täytyisi vain raahautua sen toiselle puolelle nähdäkseen valittavan ressukan. Ohittaessaan kiveä hän tuli hipaisseeksi sen pintaa. Polttavan kuuman kiven kosketus sai hänet parkaisemaan kivusta. Silloin valitus loppui.

Pauli kurkisti varoen kiven taakse. Siellä makasi susikoira. Se ei reagoinut häneen lainkaan, ja se näytti tuijottavan kiinteästi yhteen suuntaan. Pauli raahasi myös jalkansa kiven tälle puolelle. Hänen kävi sääliksi tuota koiraparkaa, ja hetken hän ajatteli ottaa sen viereensä. Sitten hän tajusi, kuinka polttavan kuuma koiralla täytyi jo valmiiksi olla. Kosketus tuskin sitä viilentäisi.

Siinä he makasivat, puolikuolleina molemmat. Eikä heistä kumpikaan tainnut tietää, mitä tuleman piti.

Hetken päästä Pauli tunsi tarvetta vilkaista taivaalle kiven taakse. Lyhtykalojen joukkoon oli nyt liittynyt ainakin puoli tusinaa uutta alusta. Ne jatkoivat ympyrämuodostelmassa lentämistä. Tulijoiden myötä ympyrä oli kuitenkin laajentunut, ja se näytti Paulin

perspektiivistä katsottuna kattavan jo koko kaupungin.

Pauli kävi jälleen läpi elämäänsä ja näkemiään unia aina lastentarhan ajoilta asti.

Ensimmäinen maailmanlopununi, kuten hän niitä nimitti, oli tapahtunut hänelle hänen ollessaan neljän tai viiden vanha. Pauli oli juuri muuttanut äitinsä ja isäpuolensa kanssa syrjäiselle asuinalueelle Villilään pohjoisella Pirkanmaalla. Uni oli mennyt ”suoraan asiaan”. Siinä hän oli seissyt yhden asuinalueelle kaivetun soramontun pohjalla, katselemassa ylös taivaalle.

Sitten taivas oli syttynyt tuleen ja repeytynyt. Kun repeytymä oli levinnyt tarpeeksi suureksi, hän oli nähnyt planeettojen kalvakat ruumiit Maan ympärillä. Tuolloin hän oli ensimmäistä kertaa nähnyt myös lyhtykalan, mutta se oli ollut liian etäällä, jotta hän olisi kiinnittänyt siihen erityisempää huomiota. Kai hän oli olettanut sen olevan jokin asteroidi tai jonkin planeetan kuu.

Seuraavina vuosina Pauli oli nähnyt tasaisin väliajoin maailmanlopununia. Niissä esiintyi aina sama henkeä ahdistava, painostava tunnelma ja tuleen syttynyt taivas sekä tieto siitä, että jokin oli tulossa taivaan takaa.

1. luku

Marraskuu 1993

Kevyt pakkaslumi kirs kui potkukelkan jalasten alla
Paulin potkiessa eteenpäin Rajaniemen kylätiellä.
Vauhti hurmasi häntä, ja koko tilanne sai aivan uuden
ulottuvuuden, kun hän kohotti katseensa kohti kirkasta
tähtitaivasta ja kuvitteli lentävänsä ohi Kuun, ohi
Marsin, kohti Jupiteria ja muita taivaan arvoituksia.

Sitten Pauli menetti tasapainonsa. Kelkka kaatui
kumolleen tienposkeen lennättäen Paulin yli
ohjaustangon ja ojan pohjalle. Tämä ei ollut
ensimmäinen kerta, kun jotakin tällaista tapahtui; Pauli
oli vilkas lapsi, ja hänen äitinsä joutui usein
paikkaamaan kaikenlaisia ruhjeita ja haavoja mitä
eriskummallisimmista paikoista Paulin kehossa.

Hetken Pauli katseli taivasta, sen tähtiä sekä
kaatumisen seurauksena hänen silmissään
satunnaisessa rytmissä välkehtivien valopisteiden
joukkoa. Ne eivät näyttäneet lainkaan samanlaisilta
kuin alasimen päähänsä saaneen piirroshahmon pään
ympärillä pyörivät viisisakaraiset piirrostähdet. Sitten
hän alkoi nauraa suureen ääneen, sellaista viatonta,
mutta maanisiakin piirteitä omaavaa naurua, jota
lapsilla on tapana nauraa aina leikkiensä
jännittävimmissä vaiheissa.

Pauli räpäytti silmiään ja piti katseensa edelleen tähdissä. Hän huomasi yhden tähden liikkuvan. Hän räpäytti jälleen silmiään, ja tähti oli edennyt uuteen kohtaan taivaalla. Hän jäi seuraamaan tilannetta keskittyneenä. Hänen huuruinen hengityksensä kohosi vasten mustuutta.

Tähti pysähtyi hetkeksi matkallaan kohti pohjoista. Sitten se alkoi hiljalleen pudota, kiihdyttäen kohta vauhtiaan niin, että se suureni ja suureni. Paulin silmät suurenivat, kun hän alkoi erottaa tähdessä kuvioita. Tähti ei enää ollutkaan pyöreä, vaan se oli ennemminkin pitkulaisen muotoinen. Hetken päästä sen pinnassa saattoi erottaa tummempia kohtia.

Huomaamattaan Pauli oli noussut seisomaan. Hän oli vähällä taittaa niskansa seuratessaan tämän oudon valon kiihdytellessä taivaalla. Tietä reunusti molemmin puolin tiheä rivi kuusia, joiden latvojen taakse valo nyt piiloutui. Näkemästään riemastunut Pauli kömpi ylös ojasta. Hän nousi varpailleen ja yritti tähytä keskimääräistä lyhyemmällä varrellaan kuusten yli, mutta ei nähnyt mitään.

Varoittamatta hän kuuli äkkiä takanaan huminaa. Hän kääntyi salamannopeasti ympäri, jolloin hänet sokaisi kirkas valo. Kuului korkea, kirskuva ääni, joka muistutti kahden metallin hankaamista toisiaan vasten. Silloin Pauli tunsu jonkin kovan osuvan itseään vatsaan ja rintaan, ja hän menetti tajuntansa.

Seuraavan kerran kun Pauli avasi silmänsä, hän tajusi olevansa kirkkaasti valaistussa vaaleassa huoneessa.

Hän makasi selällään sängyssä, ja häntä vastapäätä oli suljettu ovi. Hän aisti ympärillään liikettä, mikä pelotti häntä.

– Äiti! hän huudahti refleksinomaisesti.

Ovi avautui. Pauli näki äitinsä, Margitin, ryntäävän sisään.

Äiti tuli ja otti tiukan otteen Paulista ja halasi häntä kuin viimeistä päivää. Pauli rakasti äitiään. Hän rakasti tämän pehmeän pyöreää olemusta, lyhyitä permanentattuja hiuksia ja sitä, että äiti näytti aina olevan hymyssä suin. Äiti hymyili nytkin, vaikka hänen silmänsä olivat kostuneet.

– Oma rakas kultani, ihanaa nähdä sinut hereillä! äiti nyyhki.

Huoneen toiselta puolelta kuului matala miesääni, joka kertoi kaiken olevan hyvin ja ettei Paulilla ollut sisäisiä vaurioita. Sitten mies poistui ja Pauli ja hänen äitinsä jäivät kahden hiljaiseen huoneeseen. Vain ilmastoinnin lempeä puhallus hyrisi jossakin katon rajassa.

– Pauli kulta, tiedän, että olet väsynyt ja sinuun sattuu, mutta muistatko minkälainen auto se oli? Tai sen rekkaria?

Paulin helpottunut ilme alkoi muuttua hiukan hermostuneeksi. Hän sulki hetkeksi silmänsä, sitten hän kuiskasi äitinsä korvaan: – Mutta äiti, minä olen enemmän kiinnostunut siitä lentävästä tähdestä.

– Mistä tähdestä, rakkaani? hän kysyi, osittain arvaten jo vastauksen.

– Siitä tähdestä, joka lensi taivaalla ja laskeutui

luokseni, Pauli sanoi niin viattoman puhtaalla äänellä kuin hänellä vain oli tapana puhua.

Äiti laski katseensa. Kyynel vierähti hänen poskelleen ja hän pudisti kevyesti päätään.

– Pauli, älä, hän sanoi.

– Mutta äiti, se tuli minun luokseni, ihan totta.

Ja näin siinä ikkunoita ja--

– Pauli, ei puhuta siitä nyt, äiti tuhahti. Hän otti jälleen katsekontaktin poikaansa. He katselivat toisiaan monta minuuttia aivan hiljaa, siihen asti, kunnes lääkäri tuli uudestaan sisään. Mies kertoi, että Pauli oli vapaa lähtemään ja painotti vielä kerran sitä, kuinka onnekas tämä oli ollut.

Pauli kävi kolmatta luokkaansa Villilän ala-asteella. Koulu oli vanha, kusenkeltainen puutalo, jonka katto notkotti keskeltä. Siellä tuoksui pahalta, eikä Pauli pitänyt siellä olemisesta muutoinkaan. Ehkä hän olisi nauttinut edes joistakin hetkistä ja uuden oppimisesta, elleivät muut pojat olisivat aina niin ilkeitä hänelle.

Opettajat olivat pääosin mukavia. Melko vanhoja he olivat, kolmi-nelikymppisiä ja siitä ylöspäin, Pauli arvioi. Hänen katsellessaan heitä hän ei voinut kuvitellakaan, miten hän itse voisi joskus olla saman ikäinen. Tai opettaa jotakuta. Jo pelkkä kouluun raahautuminen aamuisin ja toisten nälvimisen ja tuuppimisen sietäminen oli hänelle miltei liikaa.

Koulu oli jaettu kahteen osaan jo ihan käytännön syistä, sillä rakennuksessa oli kaksi toisistaan erillään olevaa siipeä, joihin johti omat ulko-

ovenssa. Sisällä koulun eri puolet eristi seinä, jossa oli vain pieni, aikuisille liian matala oviaukko ja josta lähinnä opettajat kulkivat. Pauli oli arvottu koulun itäpäätyyn jo heti ensimmäisestä vuodesta alkaen. Sanottiin, että itäpäädyn oppilaat olivat tyhmempiä kuin lännen. Sitä Paulin oli vaikea uskoa, sillä useasti lähinnä länsipuolen oppilaat hänelle ilkeilivät.

Pauli astui sisälle käytävään, jätti takkinsa, Turtles-piponsa ja hanskansa naulaan ja koputti luokan ränsistyneeseen oveen. Vielä äsken kuulunut tasainen puheensorina vaimentui, kuului tasainen askelten sarja ja sitten ovi avautui.

– Tule vain sisään, Pauli, sanoi oven avannut vaaleahiuksinen nainen. Hän oli Paulin luokanopettaja Sinianna.

– Missäs sitä ollaan oltu? Äikän tunti alkoi jo kaksikymmentäviisi minuuttia sitten, ja käymme läpi erittäin tärkeitä asioita.

Pauli laski katseensa lattiaan ja risti kädet vatsansa päälle.

– Anteeksi, opettaja. Minä jäin eilen auton alle, ja tänä aamuna äidin herätyskello ei soinut ajoissa ja--

– Okei, okei. Tule nyt vain sisään, niin pääsemme jatkamaan tuntia.

Lopputunti kului nopeasti, vaikka Pauli ei juurikaan ehtinyt keskittyä käsiteltävään aiheeseen. Hän haaveili haaveilemasta päästyään, ja mietti eilistä. Ja sitä, mitä oli tapahtunut puoli vuotta aiemmin hänen perhepäivähoitopaikkansa pihassa.

Oli ollut aurinkoinen alkukesän päivä Paulin

toisen kouluvuoden lopulla. Hän oli viettänyt tavanomaisen koulupäivän ja kävellyt sitten takaisin kotikaupunginosaansa ja siellä olevalle perhepäivähoitopaikalleen. Perhepäivähoitopaikan omistajien, Lehtojen, talo oli sievä tummanpunainen puutalo, jonka ikkunanpielet oli maalattu valkoisiksi, aivan niin kuin postikorteissa.

Pauli ja hänen melko hyvä kaverinsa, Karri, olivat olleet leikkimässä tavanomaisia leikkejään talon pihassa. He olivat olleet juuri siirtymässä pihaa reunustavan orapihlaja-aidan rajaamassa nurkkauksessa olevaan neljänistuttavaan puutarhakeinuun, kun Karri oli huomannut jotakin.

Karri oli osoittanut pihan etelärinteeseen. Pauli oli siristänyt silmiään, ja samassa heidän editseen, hieman orapihlaja-aidan yläpuolella, oli lentänyt pienehkö metallinharmaa raketti. Se oli ollut aivan kuin jokin ohjus jostakin mustavalkoisesta elokuvasta. Se ei ollut pitänyt minkäänlaista ääntä, siinä ei ollut ollut siipiä eikä sen takaosasta liioin ollut tullut lieskoja ulos. Se oli vain lipunut heidän ohitse, aina siihen asti, kunnes se oli tullut läheisen metsikön laidan kohdalle, kääntynyt kannoillaan ja kohonnut sitten kohti miltei pilvetöntä taivasta ja kadonnut sen sineen.

Pauli ja Karri olivat istuneet loppupäivän puutarhakeinussa jonnekin taivaalle tähyten, leuat auki lokahtaneina, kunnes perhepäivähoitaja Sirkka oli tullut heitä hakemaan sisälle uunipuurolle.

– Pauli, hei, oletko hereillä? kuului hänen viereltään. Se oli Sinianna.

Hitto, ajatteli Pauli.

– Kuule Pauli, jos minä annan tällaisen pienen lappusen sinulle kotiin vietäväksi, niin muistaisitkohan antaa sen äidillesi? Sinianna leperteli hänelle.

– Toki, Pauli tuhahti. Häntä inhotti, kun aikuiset puhuivat hänelle tuohon sävyyn. Miksi he eivät uskoneet hänen olevan jo ihan tarpeeksi vanha siihen, ettei hänelle tarvinnut lässyttää tuolla lailla. Pauli oli varma, ettei hän tästä enää aikuistuisi.

Kotona Paulia odottivat äiti ja tämän kuivakka miesystävä Jaakko. Mies oli tullut heidän elämänsä joskus vuonna 1989, samoihin aikoihin, kun Pauli ja hänen äitinsä olivat muuttaneet Villilän Rajaniemeen. Villilä oli pieni syrjäinen kaupunki, joka oli jäänyt muun maan varjoon 1970-luvun lopulla niin työpaikoissa kuin muissakin asioissa. Villilästä Paulilla oli silti hyvät muistot. Sen ainoa keskuskatu oli hänen mielessään aina, kun hän katseli äitinsä kanssa TV:stä amerikkalaista Villi Pohjola -sarjaa. Vain irrallaan vaeltava hirvi puuttui.

Jaakosta Pauli ei ollut oikein varma. Siis, että mikä hän oli miehiään. Jaakko saattoi olla hyvinkin ystävällinen ja vieraanvarainen, mutta aina välillä mies oli kuin

”perseeseenammuttu karhu”, kuten äiti asian saattoi ilmaista. Aivan viime aikoina Jaakko oli saanut siirron paperitehtaalle toiselle paikkakunnalle, mikä oli lisännyt miehen ja muun perheen välisiä jännitteitä

PASI PALONEN

Pauli Myyrä

Pauli Myyrä on ihmeen tunnun ja koulukiusauskokemusten värittävä kertomus pienen pojan varttumisesta nuoreksi mieheksi kuvitteellisessa 1990-luvun pikkukaupungissa.

Pauli näkee aaveohjuksen, saa tuta nyrkeistä ja kehittää vuosien varrella pakkomielteen Maahan pudonneisiin, kalan kalloilta näyttäviin avaruuskiviin.

Oudot ja rankat tapahtumat tuntuvat seuraavan poikaa, mutta ovatko ne sittenkin suureksi osaksi vain hänen mielessään?

